

PERSBERICHT

10 mei 2023

Verslag aan het Waals Parlement

De Forem en de ondernemingen voor beroepsopleiding

Het Rekenhof heeft een audit uitgevoerd van het goede beheer, de programmatie van de acties inzake beroepsopleiding en de evaluatie van die programmatie door de Waalse dienst voor arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding (Forem). Het Rekenhof onderzocht ook de juridische kwalificatie van de relaties tussen de Forem en de ondernemingen voor beroepsopleiding. De beroepsopleiding is één van de essentiële opdrachten van de Forem om de doelstelling te realiseren die erin bestaat werkzoekenden opnieuw in te schakelen op de arbeidsmarkt.

Programmatie van acties inzake beroepsopleiding en evaluatie van die programmatie door de Forem

Het Rekenhof heeft vastgesteld dat de programmatie en de opvolging alsook de gehanteerde praktijken (overheidsopdrachten, uitzonderingen op overheidsopdrachten, partnerschappen en subsidies) verschillen naargelang de actoren (opleidingscentra, bevoegdheidscentra in eigen beheer of in de vorm van een vzw, regionale koepels).

Die processen worden niet gefaciliteerd door de ingestelde tools (die beperken zich tot bepaalde actoren en zijn onderling niet perfect coherent) noch door de gekozen tijdschema's voor elke onderneming (die zijn niet gesynchroniseerd). Bovendien stoten ze op diverse budgettaire struikelblokken, zoals het feit dat de effectief beschikbare enveloppen pas laat gekend zijn. De processen verschaffen bovenal aan geen enkele dienst een globale, volledige, geactualiseerde en door de beheerorganen van de Forem goedgekeurde visie op het opleidingsaanbod en de concrete invulling daarvan. Als gevolg daarvan ontstaat er een reëel risico op concurrentie tussen de ondernemingen die opleidingen organiseren. Bovendien is het zo dat sommige financieringsmechanismen vatbaar zijn voor kritiek, dat de opvolging van de realisaties fouten inhoudt en dat sommige gegevens waarmee de processen kunnen worden verbeterd onbenut blijven.

Bij de opvolgingsaudit in verband met de overheidsopdrachten die gelijktijdig met deze audit werd uitgevoerd, kon worden vastgesteld dat de Forem globaal grip heeft op de conceptie, de plaatsing en de uitvoering van de overheidsopdrachten, meer bepaald wat de opleidingsacties betreft. Bovendien stelde het Rekenhof vast dat de Forem vanaf eind 2021 is beginnen nadenken over de reorganisatie van de processen inzake beroepsopleiding en dat thans maatregelen worden geïmplementeerd. Die zouden het mogelijk moeten maken om een aantal van de voorgaande vaststellingen te verhelpen.

Juridische kwalificatie van de relaties tussen de Forem en de ondernemingen voor beroepsopleiding

Het Rekenhof heeft vastgesteld dat de Forem al bepaalde partnerschappen heeft geherkwalificeerd via overheidsopdrachten. De Forem heeft ook een richtlijn opgesteld over de manieren om derden in te schakelen. Daaruit vloeit voort dat de wettelijkheid van sommige operaties nog niet volledig is aangetoond. Het Rekenhof heeft namelijk vastgesteld dat het exhaustieve overzicht van de samenwerkingen tussen de Forem en de universiteiten, en de analyse van hun relaties nog niet klaar waren. Het is overigens van oordeel dat de Forem geen verantwoording verschaft voor alle voorwaarden in de overheidsopdrachtenregelgeving in het kader van de *in house* met de bevoegdheidscentra in de vorm van een vzw, dat de Forem niet alle decretale verplichtingen in acht neemt als het gaat om partnerschappen met de bevoegdheidscentra (in eigen beheer of in de vorm van een vzw) en dat het de Forem aan een wettelijke grondslag ontbreekt voor de toekenning van subsidies aan ondernemingen uit de non-profitsector.

Daarom beveelt het Rekenhof aan de al ondernomen stappen voort te zetten, de juridische kwalificatie van bepaalde operaties op te helderen en aan te tonen de wettelijke en reglementaire voorwaarden van elkeen in acht worden genomen. Wanneer alle werkwijzen juridisch ingedeekt zullen zijn, beveelt het Rekenhof aan om de programmatie van de diverse opleidingsacties te harmoniseren en te omkaderen, en indicatoren te ontwikkelen waarmee de Forem de meest performante werkwijzen kan kiezen.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag « *Le Forem et les opérateurs de formation professionnelle* » werd aan het Waals Parlement bezorgd. Het verslag, de samenvatting en dit persbericht zijn beschikbaar op www.rekenhof.be.